

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati pett vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 180.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

IZZA KULIS HEIMWEHROVSKEGA PREVRATA

Dr. Pfrimer je bil samo lutka prelata Seipla, ki je duševni oče „revolucije“, s katero je hotel Seipel uresničiti svoj san: restavracijo Habsburžanov

Dunaj, 17. septembra. Heimwehrovski prevrat postaja za Avstrijo čim dalje bolj neprijetna zadeva. Razkriva namreč marsikaj, kar se je doslej na eni strani samo domnevalo, na drugi strani pa oporekalo. Že dosedanja preiskava, ki se po sodbi socialno-demokratskih krogov sicer ne vrši z ono vneto, ki bi bila potrebna in v interesu Avstrije koristna, je pokazala, da ne gre pri nedelj-skih dogodkih samo za pustolovščino neprevdarnega častihlepneža, marveč da so v vso zadevo zapleteni mnogi višji politični in vojaški krogi. Že številne aretacije generalov, raznih grofov in prononsiranih Habsburgovcev dokazujejo, da je šlo za velikopotezno akcijo, ki pa se je ponesrečila samo vsled nespodobnosti onih, ki bi jo bili morali izvršiti. Ni bila nobena tajnost, da ima Heimwehr mnogo pristašev v avstrijski vojski, vendar pa si je bilo težko misliti, da bi vodilni vojaški krogi, ki jim mora biti obramba države najvišja naloga, mogli aktivno sodelovati pri taki prevratni akciji. Izkazalo pa se je, da so baš oni krogi, ki so takorekto uživali najvišje zaupanje, prvi prelomili svojo prisego. Aretacije generalov dokazujejo, da je v avstrijski armadi mnogo gnilega. Še bolj interesantno je politično ozadje. Splošno je znano, da je predstavljala Heimwehr bojno organizacijo krščanskih socialcev, to je onega krila

klerikalne stranke, ki stoji pod vodstvom prelata Seipla. Prelat Seipel je na drugi strani znan prijatelj bivše cesarice Zite in eden izmed glavnih zakulisnih voditeljev avstrijskih monarhistov. Znano je, da je pred meseci dr. Seipel dolgo potoval po inozemstvu in da je pri tem večkrat posejil tudi cesarico Zito ter imel sestanke z raznimi krogi, ki se zavzemajo za povratek Habsburžanov in za obnovo avstroogrške monarhije. Pred približno enim mesecem se je naposled dr. Seipel ustavil na Tirolskem. Tam so se vršili, kakor je sedaj nepo-bitno dokazano, skoro neprestano tajni sestanki heimwehrovskih voditeljev, ki so imeli z dr. Seiplom posvetovanja in konference. Pri Seiplu so se čisto sestajali vsi glavni voditelji nedeljskega prevrata dr. Pfrimer, Starhemberg in drugi. Nobenega dvoma ni, da je dr. Seipel dobro vedel, kaj se pripravlja, in v gotovem delu avstrijske javnosti so pre-pričani, da je baš dr. Seipel duhovni oče vsega pokreta.

Pravi cilj heimwehrovske revolucije trenutno še ni nesporno ugotovljen. Aretirani prevratniki seveda odločno oporekajo, da bi imeli kake druge cilje kakor samo izpremembo režima, ki da je po njihovem mnenju mnogo preveč popustljiv napram socialnim demokratom. Iz gotovih dejstev pa sklepajo, da je šlo v stvari za mnogo več. Dr. Pfrimer je bil po mnenju, ki v dunajskih

krogih vedno bolj prevladujejo, samo slavnati mož, za katerim se je skrivala habsburška kamarila. Habsburški monarhisti so bili v zadnji dobi zelo aktivni in obstoja velika verjetnost, da so hoteli izkoristiti sedanji trenutek za to, da uresničijo svoje cilje. V to zvezo se spravlja tudi nedavni poset bivšega madžarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena, ki se je pred približno štirimi tedni dalje časa mudil na posestvu sedaj aretirane grofa Stürgkha. Že takrat se je govorilo, da pripravljajo monarhisti odločno akcijo, ki naj bi se pričela v Avstriji in končala v Budimpešti.

V krščansko socialnih krogih si seveda sedaj na vse načine prizadevajo, da bi to zvezo med Pfrimerjem in Seiplom zabrisali ter psujejo prevratnike z liberalci in svobodomiselnici, toda Seiplova »Reichspost« jih vendarle ne more popolnoma zatajiti ter jih kljub vsej blamaži, ki so jo doživeli, še nadalje zagovarja. Dočim vsi drugi listi soglasno obsojajo Pfrimerjev prevrat, ki bi lahko povzročil silne zmešnjave, piše »Reichspost«, da se ti ljudje ne smejo soditi kot navadni zločinci, češ da so idealisti v službi domovine. Socialno demokratska »Arbeiter Zeitung« napoveduje, da bo »Reichspost« s senzacionalnimi razkritji enkrat za vselej zavezala jezik.

Šahovski prvaki v Ljubljani

Nadaljevanje mednarodnega šahovskega turnirja v 19. kolu

Ljubljana, 17. sept.
V veliki kazinski dvorani se je dopoldne pričelo 19. kolo mednarodnega šahovskega turnirja, ki se je doslej vršil na Bledu. V 19. kolu igrajo: Bogoljubov : Spielmann, Flohr : Kashdan, Pirc : Maroczy, Niemco-vič : dr. Aljehin, Colle : Kostić, dr. Vidmar : Stolz, Astaloš : dr. Tartakower. Turnir se je pričel pod vodstvom vodje turnirja šahovskega mojstra dr. Hansa Kmocha z Dunaja točno ob 10. Na sredi dvorane so postavljene mizice s šahovnicami in šahovskimi urami. Ves prostor je obdan z močno vrvjo, da občinstvo ne bi motilo moštrov v igri. Že dopoldne je zanimivim borbam prisostvovalo izredno mnogo občinstva in ljubiteljev kraljevske igre, ki so se za zadržali popolnoma mirno in disciplinirano. V dvorani vlada splošna tišina.

Na prvi deski igra Bogoljubov proti Spielmannu. Otvoril je z damskim gambitom, Spielmann se je branil ortodoksno in uporabil pozneje Capablanca sistem za olajšanje igre. Opoldne je bila partija precej izenačena in je njen izid precej nejasen.

Flohr je proti Kashdanu otvoril z damskim gambitom, Kashdan se je branil ortodoksno. Tudi ta partija je bila opoldne precej nejasna.

Na tretji deski igra mladi Vasja Pirc proti madžarskemu mojstru Maroczyju.

Pirc je otvoril z damskim gambitom, Maroczy se je branil ortodoksno. Do opoldne je bila situacija precej izenačena, ker sta potegnili šele 16 potez. Pirc je sicer za malenkost na boljšem.

Interesantno je potekla partija dveh matadorjev Niemcoviča in dr. Aljehina. Ob njuni mizici se je tudi koncentriralo največ gledalcev. Niemcovič je otvoril neregularno, nastal je nekaj sprejet damski gambit, v katerem je Niemcovič žrtvoval figuro. Ta žrtev ja je bila nekorektna in se je tudi maščevala. Aljehin je v zameno žrtvoval stolpa in grozi ujeti damo. Partija je za Niemcoviča izgubljena.

Tudi Colle je proti Kostiću otvoril z damskim gambitom. Kostić se je branil s holandsko obrambo. Pozneje je prešel Colle v Stauntonov gambit, v katerem je za napad žrtvoval figuro. Ta žrtev ni bila korektna in bo Colle najbrž partijo izgubil.

Dr. Vidmar je proti Stoltzu otvoril z damskim gambitom, Stoltz se je branil ortodoksno, partija je bila opoldne še v odprtem stadiju.

Dr. Astaloš je proti dr. Tartakowerju otvoril s kraljevim kmetom, dr. Tartakower se je branil s sicilijanko. Oba sta izmenjala več figur. Tartakower ima šanse na damskem krilu, Astaloš pa na kraljevem.

Opoldne je prireditelj posetil tudi ljubljanski župan dr. Dinko Puc.

Uradno določene cene mesu

Veljale bodo od ponedeljka 21. t. m. — Stroga kontrola nad mesarji

Ljubljana, 17. septembra.
Mestno tržno nadzorstvo uradno objavlja o ponovni določitvi odnosno znižanju cen mesa sledeče:

Po dolgotrajnih posvetovanjih z mesarji, se je sporazumno določila cena govejemu mesu, počeniši s ponedeljka 21. t. m. takole:

I. prednji del 13 Din, zadnji 15 Din (doslej 14—16 Din),

II. prednji del 11 Din, zadnji 13 Din (prej 12—14 Din,

III. prednji del 8 Din, zadnji 10 Din.

Dnevno ogleda v jutranjih urah mestni uradni veterinar meso. V primerih, v katerih kvaliteta mesa ne odgovarja po raz-

redih določenim cenam, ima veterinar dolžnost mesarju na licu mesta določiti mesu nižjo, kvaliteto odgovarjajočo ceno. Istotako more veterinar določiti nižjo ceno mesu v primeru, če bi kvaliteta mesa odgovarjala predpisani cenam, a se uradno ugotovi, da je mesar kupil živino po tako nizki ceni, da prodajna cena presega zakonito določen dobiček.

Oni mesarji, ki bi se tem odredbam ne pokoravali, bodo ovadeni sodišču. Mestno tržno nadzorstvo je s tem onemogočilo vsako navijanje cen, kakor tudi izkoriščanje kmeta, odpadejo pa tudi vsi očitki, da ni storilo svoje dolžnosti.

Žrtev bede in alkohola

Zastrupljenju z alkoholom je podlegel bivši tesar Lojze Šefic

Ljubljana, 17. septembra.

Obubožanje, ki je tudi pri nas vedno večje in poganja vedno več ljudi v obup, je zopet zahtevalo žrtev. Na Dunajski cesti tik hiše Zadrudne zveze ima branjevec Ivan Grdadolnik barako, kjer prodaja sadje in jestvine. Pod barako ob travniku je pa skromno zaklonišče, v katerem je z branjevevim dovoljenjem že teden dni prenočeval na Rudniku rojeni in v Ljubljano pristojni bivši tesar Lojze Šefic. Kakor mnogi drugi, je bil tudi on žrtev težkih razmer, ki so ga prisilile, da je taval okrog in prenočeval pri dobrih ljudeh. Preživljal se je, kakor je pač vedel in znal. Lačen je bil večkrat, kakor sit in kdo bi mu zameril, da je začel iz obupa popivati. Zjutraj je vstajal vedno zgodaj; usmiljeni branjevec mu je dal večkrat kak dinarček ali kosček klobase, saj se mu je revež v dno srca smilil.

Davi se je pa Grdadolniku čudno zdelo, da Lojzeta še ni na spregled. Šel je v zaklonišče, ki je bilo samo priprto, in ves presenečen je zagledal Šefica na ležišču iz starih odev in oblačja. Potipal ga je in takoj spoznal, da je mrtev. Obvestil je policijsko stražnico, ta pa policijsko upravo s prošnjo, naj pošlje na Dunajsko cesto komisijo. Okrog barake se je pa seveda kmalu zbralo mnogo radovednežev in nekateri so spoznali s šoferskim kožuhom pokritega mrtvega Šefica.

Pokojni Šefic je bil znan kot pošten in marljiv mož. Težko usodo mu je lajšala deloma sestra, ki je skrbela, da vsaj raztrgan in umazan ni hodil po mestu. Znanec je zadnje čase večkrat potolžil, da letošnje zime ne bo prestal. Pred leti je živel še v dobrih razmerah, pa so prišle družinske neprilike, ki so mu razdrle toplo domače ognjišče. Rojen je bil kot rečeno na Rudniku l. 1877 kot cerkovnikov sin. Med vojno je služil pri vojaki kot pionir in pomagal je graditi pontone čez Piavo, kjer je posebnogo mnogo trpel.

Ob 11. je prišla k zaklonišču policijska komisija, v kateri sta bila dežurni uradnik g. Podobnik in zdravnik dr. Lapajne, ki zastopa pol. zdravnika dr. Avramoviča. Zdravnik je ugotovil, da je nastopila smrt zaradi zastrupljenja z alkoholom in je odredil, da so prepeljali truplo v mrtvašnico.

Povišanje madžarskih železniških tarif

Budimpešta, 17. septembra. V svrhu sanacije državnih železnic se je madžarska vlada odločila s 1. oktobrom povišati vse železniške tarife. Potniški tarife bodo posani povprečno za 10, tovorni pa za 15 odstotkov.

Londonska megla

London, 17. septembra. Včeraj je vlada la v Londonu in skoro po vsej angleški obali tako gosta megla, da je zastal ves promet. Parniki so potrebovali cele ure, preden so mogli v megli najti pot v luke. Na londonskih ulicah je bil ustavljen ves promet avtomobilov in cestnih železnic.

Borzo poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 2282.88 — 2298.72, Bruselj 786.91 — 789.27, Curih 1104.45 — 1107.75. Dunaj 795.08 — 797.48, London 274.98—275.80, Newyork 5646.49—5663.49, Praga 167.54 — 168.04, Trst 295.98—296.88.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.0875, London 24.9050, Newyork 512.37, Bruselj 71.25, Milan 26.8050, Madrid 46.25, Amsterdam 206.7250, Berlin 120.60, Dunaj 71.99, Sofija 3.7150, Praga 15.17, Varšava 57.40, Bukarešta 3.05375.

Preiskava o atentatu pri Torbagyju

Peklenski stroj je bil izdelan v Budimpešti in ne v inozemstvu

Budimpešta, 17. septembra. Preiskava o atentatu na brzovalnik pri Torbagyju se z vso vneto nadaljuje, vendar pa doslej kljub številnim aretacijam pravih storilcev še niso izsledili. Ugotovljeno je le toliko, da je bil peklenski stroj, ki je povzročil strahovito katastrofo, izdelan v Budimpešti, ne pa v inozemstvu, kakor so sprva domnevali. Po mnenju policije izvira samo ekrazit iz inozemstva, vse

drugo, kar se je uporabilo pri sestavi peklenskega stroja, pa je madžarskega izvora. Peklenski stroj je najbrže sestavljal atentata osumljeni komunist Martin Leipnik sam, ki se je dalje časa mudil v Budimpešti, kakor zatrjuje policija. Stanoval je pri nekem svojem prijatelju ter so bile v zvezi s tem odkritjem včeraj izvršene nadaljne aretacije.

Obupna zapuščina grofa Bethlena

Povsem razrahljane madžarske finance — Vedno nova presenečenja in razočaranja

Budimpešta, 17. sept. Predsednik vrhovnega odbora za štednjo Josip Teleszky je imel včeraj v odboru 33tih govor, v katerem je razvil mračno sliko državnih financ. Teleszky je izjavil, da javnost nima pojma, kako razrahljane finance je zapustila Bethlenova vlada in v kako izredno kritičnem položaju je državno gospodarstvo. Odbor za štednjo najde pri

proučevanju proračuna prejšnje vlade od dneva v dan vedno neprijetnejša presenečenja in spoznava vedno bolj, v kako težavnem položaju je prevzela nova vlada nalogo, da bi sanirala državne finance. Teleszky je zaključil s pozivom tisku, naj bi javnost informiral v tej smeri, da je treba praktične ukrepe nove vlade za štednjo brezpogojno izvesti.

Nezadovoljstvo v angleški mornarici

Zaradi znižanja mezd so se začeli mornarji upirati — Odmev v spodnji zbornici

London, 17. sept. O nemirih v angleški mornarici so se že izvedele nekatere podrobnosti. Kakor se sedaj poroča, je prišlo v raznih angleških mornariških oporiščih do protestnih demonstracij moštva in nižjih podčastnikov. Resolucije, ki so bile sprejete na teh zborovanjih, so bile izročne admiraliteti. Mornarji izjavljajo, da so žrtve, ki jih zahteva vlada od njih, razmeroma mnogo večje kakor žrtve častnikov, ki se jim plače znižajo samo za 10, njim pa za 25%. Posebno resni so bili protestni zbori v pristanišču v Glasgowu, kjer so mornarji priredili obhod po mestu in prepevali revolucionarne pesmi. V soboto dopoldne se je vršilo v škotskem pristanišču Invergordonu protestno zborovanje več sto mornarjev, ki je poteklo brez incidenta. Šele zvečer, ko je moštvo odhajalo na ladje, je prišlo do manjših spopadov s policijo.

London, 17. sept. V spodnji zbornici je izjavil prvi lord admiralitete Austen Chamberlain, da je admiraliteta proučila pritož-

be, ki so jih mornarji atlantske mornarice predložili svojim poveljnikom zaradi znižanja mezd. Vlada je pooblastila admiraliteto, naj stavi predloge, ki bi nekatere trdote tega znižanja omilile. Čim bo preiskovalna komisija končala svoje delo, bo admiraliteta predložila vladi svoje predloge. V zvezi s to izjavo prvega lorda admiralitete so bila postavljena še razna druga vprašanja, pri katerih je prišlo do burnih prizorov. Nekateri pristaši delavske stranke so skušali takoj izzvati debato o agitaciji mornarjev, česar pa govorniki niso dopustili. Državni podtajnik v zunanjem ministertvu Eden je med drugimi odgovoril na vprašanje glede italijanskega predloga za razorožitev, da je treba angleško sodbo prihraniti, dokler ne bodo tozadevni predlogi znani do podrobnosti.

London, 17. septembra. AA. Redukcija plač mornarjev vojnega brodogradila znaša 7 do 13%. Podobna redukcija bo izvedena za vojsko in letalstvo.

Danes in vse dni

(razen nedelje)

redno ob pol treh pop.

RANGO

V nedeljo predstava ob 11. dopoldne v Elitnem kinu Matici

Volilna reforma v Nemčiji

Berlin, 17. sept. Slično kakor pruski deželni zbor naj bi se zmanjšal tudi obseg državnega zbora. Državna vlada ima že izdelan načrt novega volilnega zakona, po katerem naj bi se povišala kvota volilcev za poslanski mandat od 60.000 na 70.000. Obstoje stremeljenja, po katerih naj bi se to število volilcev še povečalo. Razen tega vsebuje načrt novega volilnega zakona mnogoštevilne nadaljnje izpremembe volilnega postopanja, za katere bi bila prej še potrebna izprememba ustave. Med drugim naj bi se tudi popolnoma odpravile državne liste strank.

Trgovinska pogajanja med CSR in Madžarsko

Praga, 17. sept. »Narodni Listy« so izvedeli iz zasebnega vira, da so pogajanja o definitivni češkoslovaško-madžarski trgovski pogodbi že toliko napredovala, da se bo morda češkoslovaška delegacija že prihodnji teden lahko vrnila v Prago.

Velika tihotapska afera v Milanu

Rim, 17. sept. V Milanu so odkrili veliko tihotapstvo s kokainom, v katerega so zapleteni razni znani ugledni milanski zdravniki in lekarnarji. Mamilo so dobivali iz inozemstva, nato pa so ga zdravniki po lekarnarjih oddajali raznim bonvivantom in demimondkam. Policija je že več oseb aretirala, med njimi tudi nekaj odvetočkov. Šest lekarn je bilo po oblastveni odredbi zaprtih.

Novo devizno omejitev na Madžarskem

Budimpešta, 17. sept. Narodna banka je z večerajšnjim dnem uvedla novo omejitev deviznih dodelitev. Osebe, ki potujejo v inozemstvo, smejo od sedaj jemati samo 150 pengov s seboj, dočim so nakazila za madžarske državljanke v inozemstvu sploh prepovedana. Ta ukrep bo imel zopet za posledico ogromno nazadovanje potovanja v inozemstvo.

V Ljubljani je 15.980 volilcev

Kraji volišč, ki jih bo 26. že niso določeni — Izven mesta bivaajočih volilcev je 1069

Ljubljana, 17. septembra. V domovinskem uradu mestne občine so večerj ves dan in tudi pozno v noč nepretrgoma delali s polno paro. Sestava volilnih imenikov je namreč precej zamudno in duhumorno delo, ki zahteva največjo paznjo in gre le počasi od rok. Davi so še vedno ropotali pisalni stroji. Do popoldne je moralo biti vse končano in volilni imeniki vloženi na sodišču.

Davi je bila tudi že točno znana statistika volilnih upravičencev v Ljubljani. Ugotovljeno je, da je v Ljubljani 15.980 volilcev, torej samo nekaj sto več kot pri zadnjih volitvah, a mnogo manj, kot se je pričakovalo. Volišče je določenih 26, od teh sta dve zasilni za volilce, ki ne stanujejo v Ljubljani, a imajo tu volilno pravico. Volilci so razdeljeni po voliščih takole:

I. volišče 613, II. 653, III. 587, IV. 620, V. 631, VI. 619, VII. 636, VIII. 628, IX. 606, X. 626, XI. 637, XII. 612, XIII. 608, XIV. 674, XV. 593, XVI. 606, XVII. 617, XVIII. 608, XIX. 609, XX. 623, XXI. 608, XXII. 609, XXIII. 606, XXIV. 582, XXV. 523 in XXVI. 537.

Volilcev, ki ne stanujejo v Ljubljani, a

imajo tu volilno pravico, je 1069. Kot reče, bodo ti volili na zadnjih dveh voliščih. Kje bodo volišča, še ni določeno.

V poštev za volitve pridejo vsi prejšnji volilni lokali, letos pa bo morala za volitve odstopiti nekaj prostora tudi Tehnična srednja šola, za bežigradski okraj pa bo volilni lokal v eni tamošnjih gostlin. H koncu naj še omenimo, da je bila naloga ureditve volilnih imenikov poverjena magistratnemu referentu g. dr. Letnarju.

V Zagrebu 52.283 volilcev

Tudi v Zagrebu so volilni imeniki že sestavljeni in zbrani vsi drugi potrebni podatki. Vseh volilnih upravičencev je v Zagrebu 52.283, volišč bodo pa imeli 77. Od volitev 1. 1927 je naraslo v Zagrebu število volilnih upravičencev na celih 20.000. To priča o naglem razvoju mesta, kar ni čuda, kajti Zagreb je sedež finacijskih magnatov v naši državi. Zagreb šteje sedaj 185.581 prebivalcev, leta 1921 jih je imel samo 108.674. Stanovanjskih hiš je v Zagrebu 12.689, drugih poslopj pa 1614. Slovencev je sedaj v Zagrebu 15.042, leta 1921 jih je bilo pa samo 8.699.

S šahovskimi mojstri pri večerji

Kadar ne sede pri igri, so prvaki kraljeve igre prav prijazni in zabavni družabniki

Ljubljana, 17. septembra.

Ala živiti je vedel, koga ima v gostih, in pripravil je vse tako, da lahko vidi ves svet. Še celo mizo je lepo smokrožil, da ni imela več nerodnih oglov, niti več slavne mize, ki deli goste v dve kasti. Kakor v Londonu, da ne bo na nobeni strani samsre. Tudi večerjica in vse drugo je bilo imenitno.

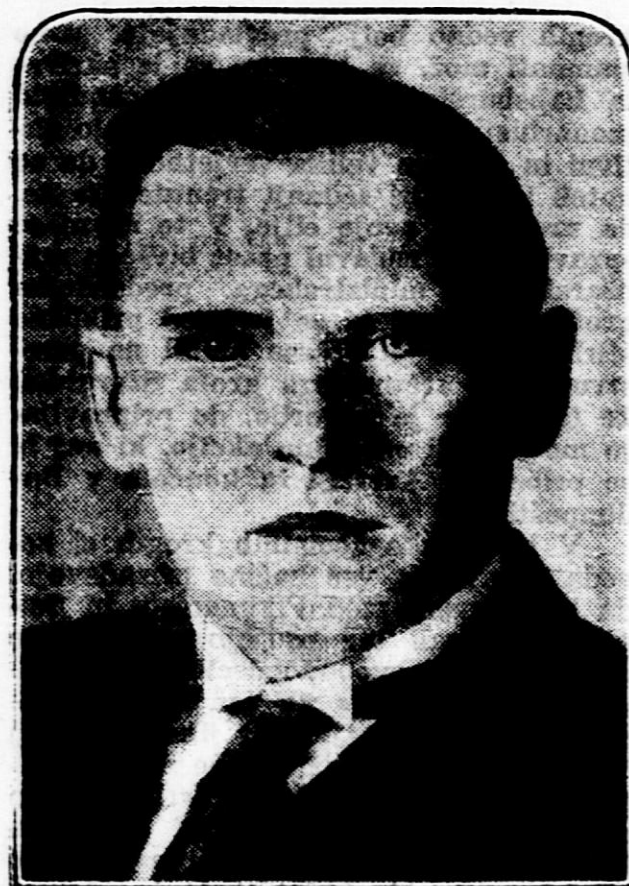
Na sredi sedi g. Avgust Praprotnik. Na njegovi desni sedi Aljehin prav tak, kakor smo ga že videli, ko je prvokrat zmagoval v Ljubljani. Samo zdi se nam, da je še bolj poduhovljen in še višje nad nami, čeprav je najprijaznejši in najljubeznivejši. Na drugi strani predsednika pa sedi zastopnik bana banski načelnik dr. Leon Stare in kramlja z gospo Aljehinovo. Precej močna, elegantna dama zlatih las, kakršne vidimo v Ljubljani le na slikah tujih soorej. Prav na drugi strani pa zabava živahna Dunajčanka gospa Kmochova in se trudi, kako bi s skromno in lepo našo gospo Astalošovo premaknila dostojanstvo g. Likozarja, ki zastopa z vso tehtnostjo možnost ljubljanskega župana, kot prototip stare ljubljanske domačnosti.

mojster dr. Vidmar. Večletni dvoboj med tema dvema jugoslovanskima prvakoma je odločen in ta konec komentirajo vsi ostali mojstri z vidnim zadovoljstvom.

Popolnoma drugačen je pa dr. Astaloš, ki nam ni samo zato nadvse simpatičen, ker je naš. Miren je in prav radi verjamemo tujim mojstrom, da je tudi miren in odličen igralec. Citali smo že, da je proforski, pa smo ni napravil tega vtisa, saj ga je sama skromnost in preprostost ter zdrava narava brez proforskih atributov. Gotovo izvrstno harmonira s svojo prav tako gospo.

Druga miza je živahnija in glasnejša, čeprav sede za njo sami starejši mojstri. Nasprotno bi človek pričakoval, pa vendar je tako, zakaj prav nič ni mogoče med njimi čutiti zaničljivosti in premišljevanja ter vrvenja najpreznejših koles v njih glavah. Če bi ne vedel, da so šahisti, bi mislil, da sedijo v prečerni družbi umetnikov. Dovtipi se grmadijo na dovtip, zbadanje in nagajanje je začetek in konec. Norčujejo se iz svojih porazov in šalijo povišujejo svoje zmoglosti in nepremagljivost. Vodi jih voditelj turnirja, prijazni Dunajčan Knoch. Tak je kot tihi visoki študentje, plavih oči, plavih las in nežnih rdečih lic, ki smo se na dunajski univerzitetni rampi pretepli z njimi popoldne, zvečer pa skupaj krokali. In seveda zopet stegli in zopet krokali. Silno mnogo ima dela, pa vendar je svež in živahen, prav nič siten in čemeran, temveč vesel, podjeten in uslužen. Prav po dunajsko uslužen in ljubeznjiv. Vsem mojstrom je najboljši prijatelj in najzanesljivejši pomočnik. Ko so stari fantje sprožili krok, je bil prvi zanj. Samo očala si je obrisal in že se je pogodil z gospo.

Najživahnijši je Bogoljubov, ki je na prvi pogled nekoliko podoben našemu politiku Korošcu. Ampak močnejši je in krepkejši ta dobrodušni atlet, ki je prepoln ljubeznivega optimizma. Tovariši pravijo, da se mu nasprotnik smili, čeprav je sam vedno prepričan, da mora zmagati. Neprestano se norčuje iz sebe in je ponosen, ker je pomel mlade. Prav nič mu pa ni, ko resignirano konstatira smolo v boju s starimi. Nekdanji ruski šampjon je sedaj nemški malomeščan. Tartakower pravi, da je Bogoljubov prva oseba v mestu Triebergu na Badenskem, Kostić pa prva oseba v Vrhu. Dalje pa pravi Tartakower, da bo Bogoljubov v Triebergu gotovo še župan, Kostić pa v Vrhu nikoli. In šalijevce Tar-

Zastopniku mesta Ljubljane nasproti sedi prav od daleč podoben gospod. Sicer je tudi visok, kakor gora in močan kot hrast, srebrnih las in brk kraljeviča Marka, vendar je pa zastopnik svetovnega lista »Times«. Čeprav na zunaj tako zelo podobna, je vendar g. Likozar Kranjec, g. Tinsley pa tudi v Ljubljani Anglež, da ju ni mogoče zamenjati. Kakor stari znanci se razumejo domači gospodje s šahovskimi levi. Svetli dr. Gregorin zabava mlade, ki se tišče drug drugega kakor mladiči. Če vstane deški, na videz še malo trmasti Flohr, že se dvignejo tudi elegantni Kashdan, vročični Pirce in dekliski mladeniški Stoltz. Radi se imajo med seboj, saj so nova generacija in po zakonih nature sigurno zmagovalci svojih vzornikov. Mala Kashdanova črna glavica s skoro zamorskim kodri, bujnim ustnicami in živahnimi črnimi očmi, se neprestano sklanja k svojemu prijatelju Stoltzu in nagiblje na ono stran h gospodu dr. Gregorinu.

Vedno ima nekaj povedati, čeprav raje posluša, a pri tem ne opazi, kaj meni. Američan je. Stoltz bi zamenjal z zalim slovenskim fantom in res se prav nič ne loči od naših mladih Gabrovška, mladega Vidmarja, mojstrovega sina in Pirca. Ta se sicer smehlja, da je doma, a vendar mu prenaporno delo žene kri v glavo. Flohr, najmanjši, se pa ne razburja in samozavestno ter prav po bratovski meri Pirca.

V družbi mladih je tudi g. Kostić. Mojstri ga imenujejo operni tenor. Bil bi pa lahko tudi atlet in torear. Cisto domač je njegov cvetoči obraz, a vendar tuj nad belo rdečo srajco, s kakršnimi se vračajo naši Amerikanci domov. Večen popotnik in vedno nemiren je ta ambiciozni mojster, ki živi le v šahu. Njegova ljubezen do igre ni več mirno ljubiteljsko, temveč razburkana strast, ki ga meče z ene strani sveta na drugo vse življenje. Samozavestno veruje v svojo silo in nepremagljivo moč, a danes je slabe volje, ker ga je drugi premagal.

Občni zbor slaščičarjev

Uspešno delovanje Zadruga slaščičarjev, voščarjev, sladoledarjev in izdelovalcev kandit

Ljubljana, 17. septembra.

Včeraj popoldne so prihitali iz vseh strani nekdanje ljubljanske oblasti slaščičarji, medičarji, voščarji, sladoledarji in izdelovalci kandit, da je bila spodnja dvorana hotela »Miklič« skoraj polna. Celo mojstri iz najbolj oddaljenih krajev so prišli na občni zbor, ki se ga je udeležilo tudi več dam, med njimi je bilo pa tudi nekaj makedonskih sladoledarjev. In ker jih je toliko žrtvovalo dolgo pot, so bili hudi zlasti na one Ljubljančane, ki jih ni bilo, da so jih v ogorčenju zaradi zamerjanja stanovskih dolžnosti najstrožje kaznovali.

Stanovsko zavest in vzorno disciplino v tej ugledni organizaciji že 13 let vzdržuje njen agilen in požrtvovalni načelnik Teodor Novotny, ki je ob pol 15. otvoril občni zbor zadruga s pozdravom zastopnika ZTOI g. dr. Pretnarja ter vseh udeležencev. Z najtoplejšimi besedami se je pa spomnil tudi pokojnega Rajka Petschniga, medičarskega in svečarskega mojstra s Sv. Petra ceste. Rajni je bil 4 leta načelnik zadruga, od leta 1912 pa do svoje smrti pa nepretrgoma predsednik preizkuševalne komisije za medičarsko in svečarsko stroko. Na vse navzroč je pa napravilo najboljši vtis, ko se je načelnik spomnil tudi smrti brivskega mojstra Gjuda, ki si je z ustanovitvijo Bolniške blagajne samostojnih obrtnikov pridobil neveljnih zaslug za vse obrtništvo. Spomin o h. h. pokojnikov so zborovalci počastili stoje.

Ko je bil prečitán zapisnik lanskega občnega zbora, je sledilo prav obširno in izčrpno poročilo o poslovanju in delovanju zadruga v minule... letu. Zadruga šteje 54 članov, ki jih je 24 v Ljubljani, 30 pa na deželi. Pri ljubljanskih članih dela 27 pomočnikov, na deželi imajo pa mojstri 12 pomočnikov. Razen tega imajo pa ljubljanski člani prijaviteljnih 7, podeželski pa 16 vajencev. Med 8 novimi mojstri so 3 muslimani.

Posebno pozornost je zadruga posvečala dokazom o usposobljenosti in se borila za svoje stare pravice, po katerih ima slaščičarji pravico izdelovati kekse, ki jih pa sedaj izdelujejo tudi peki in neizučeni tovarnarji. Pri vseh teh vprašanjih gre seveda za usmarstvo in otvarjanje podružnic pod tujimi imeni, ki so obrtništvo v največjo škodo.

Posebne zasluge si je pa zadruga pridobila s tremljenjem za čim večjo izobrazbo naraščaja. Naraščaja v slaščičarski stroki je namreč vsako leto manj, zato je pa življenska zahteva stroka, da vzgoji tudi najmočnejše konkurence sposobne naslednike. Kar se prodaje sladoleda tiče, je zadeva uravnana, velike uspehe ima pa zadruga v boju proti davku na poslovni promet. Podrobno se poročilo peča tudi z vprašanjem ločenih in skupnih zbornic ter se zavzema za skupne, ter natančno navaja njih prednosti.

Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je gnotno stanje zadruga povoljno. Zborovalci so odboru dali soglasno absolutorij, prav tako soglasno so pa sprejeli proračun za prihodnje leto, ki izkazuje 9420 Din dohodkov in izdatkov. Seveda je bilo pa tudi etno poročilo o delovanju in namenih zadruga s prav važnimi izjavami sprejeto soglasno, kar izraža največje zaupanje v odbor. Zato se ni čuditi, da je bil z malo izpremembo tudi odbor izvoljen soglasno, in sicer za načelnika dosedanji načelnik g. Teodor Novotny, za podnačelnika Viktor Gärtner in za odbornike Blaž Grah, Adolf Pelicon, Emil Brandt ter Franc Sink iz Kranja, Lenardič Karel iz Most pri Ljubljani, Alojzij Zavrtanik iz Lece in Goleš Rudolf iz Laškega, za predsednika pa Alojzij Gale in Bogoslav Kalas.

Po poročilih se je oglasil k besedi zastopnik ZTOI g. dr. Pretnar in obširno razpravljao o najbolj perečih vprašanjih zadruga, zlasti pa o delu in zaslugah ZTOI za obrtništvo. Pri tem je pa obr-

nikom dal mnogo koristnih smernic in navštevov, da so se mu zahvalili z najskrenejšim aplavzom.

G. Sink iz Kranja je v svojem parlamentnem govoru podčrtaval potrebo stanovske zavesti, ki naj se predvsem izraža v kolegialnosti in slogi pri skupnih interesih. Pri slučajnostih je občni zbor po živahni in veskoki stvami debati, ki so se je udeležili g. Vilar iz Logatca, Sink iz Kranja, Skrbce iz Žužemberka, Goleš iz Laškega, Lenardič iz Most, Struna iz Ljubljane in z razsodnimi nasveti seveda tudi načelnik Novotny, soglasno sklenil, dati odboru pooblastilo, da zadruga lahko izstopi iz Zveze slovenskih zadruga, če se pokaže nujna potreba. Drugače bo pa organizacija delovala na pomirjenju duhov v osrednji organizaciji slovenskega obrtništva. »Obrtni Vestnik« je občni zbor priporočil, vendar pa naročnina ni obvezna, razen tega je občni zbor sklenil tudi protest proti nedopustnim nazivom rokodelskih obratovnic za tovarniške. Na predlog g. Sinka je bilo nadalje sklenjeno, da bo imel odbor seje redno vsak drugi mesec in izrekel željo, naj bodo tudi važne preizkušnje ob stalno določenem času.

Vso svojo stanovsko zavest in disciplino so pa zborovalci dokazali, ko so soglasno kaznovali 9 članov, ki se niso udeležili občnega zbora in se tudi niso opravičili, z ukorom in eksemplarično kaznijo po 300 Din. Pri tem so vsi govorniki poudarjali, da v teh težkih časih ni vreden imena zavednega slovenskega obrtnika, ki tako zanemarija svoje stanovske dolžnosti, da mu ni mar niti za delo in trud občnega zbora in zadruga, ki je vsem v korist.

Ko se je načelnik g. Novotny prav pri srčno zahvalil za častno udeležbo članom ter zastopnikom pomočniškega zbora je z izpodbudnimi besedami k nadaljnjemu delu zaključil lepo uspeši občni zbor ob 18.

„Rango“

ZKD otvarja danes novo filmsko sezono in sicer s filmom »Rango«, ki v polni meri zasluži, da so ga prišli med kulturne filme in pa da si ga ogleda prav vsak, kdor le more. Redki so ljudje, ki jih zaneša usoda iz Evrope v tropične kraje v kraljestvo bujnega rastlinstva in živalstva. Pri nas lahko seštetimo na prste one, ki so čutili na svoji koži moč tropičnega sonca. Zato gleda človek s tem večjim zanimanjem in užitek film, ki nam kažejo vso divje romantično lepoto življenja v tropičnih krajih.

Film »Rango« nam odpre pogled na veliki otok Sumatro, poln bujnega tropičnega rastlinstva in živalstva. Tu živita skupaj smešno okorni orangutan in krvoločni tiger. Vsebinsko filma že poznamo. Poleg libreta, da se tako izrazimo, ki prepleta in oživlja že itak dovolj krasen in živahen film, nas pa očarajo naravnost presenetljivi prizori iz življenja živali, posebno opice, ki jih kar mrgoli na Sumatri. Gledaš krčeta teh ljubkih živalic, kako čudovito spretno plezajo po drevju, kako v paničnem strahu beže pred krvoločnim tigrom in kako ljubko doje svoje mladiče, pa se ne moreš navediti, kako je mogla filmska kamera vse te prekrasne naravne prizore ujeti in pričarati na platno. Kar pozabiš, da sedi v kinu in nehoti se zvišiti v življenje lovca na tropičnem otoku, z njim doživljaš in preživljaš vse nevarnosti lova na divje zveri, groza te obhaja, ko pretresa ozračje strahotno rjovenje orjaškega tigra in bojiš se za ljubke opice, da bi jih ne dosegla tigrova šapa.

Film je povrh še zvočni tako, da s tem večjo napetostjo doživljaš vse, kar je ujeta filmska kamera. »Rango« spada med najodličnejše filme te vrste in bo nedvomno tudi pri nas vzbudil zaslužen zanimanje in priznanje.

KOLINIK
TVORNICA ČIKORIJE
LJUBLJANA.

Okusna in zdrava
je
Kolinska kava!

ker je drugače prav vesel in zabaven, kakor drugi. V duhovitosti se kosa in prav tako zbadljivo napada, da je najživahnijši okrog njega.

Vsi so edini, da je Bled prekrasen, najlepši pa ob dežju, ko imajo izgovor, da lahko igrajo bridge. Samo o kartah se namreč menijo in so srečni, če jim ni treba na

izprehod. Kartanje jim je odpočitek, kakor tudi pri svetovnem mojstru Laskerju vidimo, da je za vrhunec slave napisal učno knjigo o bridgeju in otvoril celo šolo za to igro.

To veselo družbo je prav na kratko pozdravil predsednik g. Praprotnik, povdarjajoč veliko čast, da imamo v Ljubljani svetovnega prvaka Aljehina in vse druge svetovne mojstre, ki jim je požel, naj se potutijo čim boljše. V imenu mesta Ljubljane je izrekel pozdrav g. Likozar, češ, da Ljubljana pozdravlja slavne može z istim spoštovanjem kot Bled, a v imenu mojstrov se je zahvalil svetovni prvak dr. Aljehin z najljubeznivejšim priznanjem lepote naše domovine in poklonov naši gostoljubnosti.

Vsi govori so bili kratki, saj sta oba naša govornika vedela, da prvakom kraljeve igre ni za kadilo. Razen imenovanjih so se prijetnega večera udeležili tudi člani pripravljalnega odbora gg. dr. Kliment, Pleničar, Prelog, arhitekt Costaperaria, Ciril Vidmar, ravnatelj Velikonja, dr. Golia in več drugih prijateljev kraljeve igre. Čas v tako veseli družbi je prav naglo minil, mojstri so pa tudi hiteli k počitku, ker so davi že ob 10. spet sedli k mizi.

Beležnica

BELEŽNICA.

Danes: Četrtek, 17. septembra, katoličani: Hildegarda, Lambert; pravoslavni, 4. septembra: Prvan, Vavila.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Sestrična iz Varšave.
Kino Dvor: Poročnik carjeve garde.
Kino Ideal: Ančka zna vse...
ZKD: Rango ob pol 15. v kinu Matica.
Jakopičev paviljon: Razstava umetnic.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4; Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Danes ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Ramon Novarro
Poročnik
carjeve garde

Cene 4 in 6 Din za osebo
Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Zaprta vrata.

Mala Elza stoji pri vratih. Mimo pride gospod.
— Gospod, odprite mi prosim vrata.
— Prav rad, toda zakaj jih ne odpreš sama?
— Ker so na novo prepleksane in se še niso posušila.

Liane Haid

v pikantni, veselečavi in nadvse humoristični
zakonski komediji

Moja ljubica Sonja Sestrična iz Varšave

Sodelujejo:

**Szőke Szakall
Tala Birell
Fritz Schulz
Huszar Puffy**

**Danes premiera
ob 4., pol 8. in 9½**

Kot dopolnilo film: **Kraljev teden in
odkritje spomenika kralju Pe-
tru Osvoboditelju v Ljubljani**

Poleg tega še nova šaloigra z Miki miško!

Predprodaja vstopnic dnevno od 11. do 1½13.

Telefon 2124. **Elitni kino Matica**

Dnevne vesti

— Iz državne službe. Za profesorja in vršilca dolžnosti direktorja državne trgovske akademije v Ljubljani je imenovan g. Peter Modic. V višjo skupino sta pomaknjena podžupnarja Viktor Svoboda pri šumski upravi in Kranjski gori in Viktor Prezelj pri okrajnem glavarstvu v Kamniku.

— Razpisana služba državnega cestarja - delavca. Okrajno glavarstvo v Kranju razpisuje mesto državnega cestarja-delavca na progi državne ceste št. 2 od km 671.5 s sedežem v Selu pri Žirovnici. Prošnje je treba vložiti do 15. oktobra.

— Razpisana služba banovinskega cestarja. Kraljevska banska uprava razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Slovenjgradcu službeno mesto banovinskega cestarja in sicer na banovinski cesti Dravograd—Šoštanj—Sv. Peter v Savinjski dolini za progo od km 31.500 do km 36.500. Prošnje je vložiti najkasneje do 30. t. m. pri sreskem cestnem odboru v Slovenjgradcu.

— Gremijalna trgovska nadaljevalna šola v Mariboru. Šolsko leto 1931-32. Vpisovanje v vse razrede se vrši v četrtek 1. oktobra od 8. do 10. v prirodoslovnem kabinetu državne trgovske akademije na Zrinjskega trgu št. 1-11, vrata št. 31, ponavljajni in sprejemni izpiti pa 2. in 3. oktobra. K vpisovanju naj prinese vsak učenec oziroma učenka rojstni list, zadnje šolsko izpovedilo, po dve izpolnjeni rodovnici in potrdilo o plačani delni šolnini v znesku 150 Din. Rodovnice in potrdila se daje v tajništvo trgovskega gremija. Jurčičeva ulica 8. — V I. razred se sprejemajo brez izpita vajenci, ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj dva razreda srednje ali meščanske šole. V II. razred se pa lahko vpišejo vsi oni, ki so dovršili s povojnim uspehom najmanj tri razrede srednje ali meščanske šole. Kdor pa ima manj nego dva razreda srednje ali meščanske šole, se mora brezpopojno podvreči sprejemnemu izpitu za vstop v prvi razred. Ob tej priliki opozarjamo, da smatra odbor trgovske nadaljevalne šole kot upravičene za obisk te šole le one učence, katerih gospodarji so upravičeni imeti trgovske vajence in so tudi vpisani pri trgovskem gremiju.

— Kongres zdravnikov. Poročali smo že, da se bo vršil od danes do 19. t. m. v Novem Sadu kongres naših zdravnikov. Kongres je otvoril danes dopoldne banovinski banovinec Nikolić v veliki dvorani Nemškega kulturnega doma. Na kongresu bo prečitanih več referatov o medicini, ki bodo pozneje objavljani v strokovnih medicinskih revijah. Zdravniki bodo razpravljali na kongresu med drugim tudi o svobodni izbiri zdravnikov pri socialnem zavarovanju in o zavarovanju zdravnikov. Na dnevnem redu je tudi vprašanje ustanovitve enotne organizacije občinskih zdravnikov za vso državo. V zvezi s kongresom je bila otvorjena v isti palači velika higienska razstava.

— O Laškem, novem zdravilišču SUZOR v Sloveniji, priobčeno zagrebški »Jutarnji list« v št. 7049 z dne 17. t. m. obširen članek, ki sta mu priloženi dve sliki, panorama Laškega in pa kopališko poslopje.

— 5000 klafter drv iz državnih gozdov dobi Zagreb, da bo lahko mestna občina regulirala cene drv na trgu. Drva je izposloval mestu župan dr. Skrlji. Kaj takega bi se prileglo tudi Ljubljani.

— Smrtna kosa med ameriški Slovenci. V Jolietu je v tamšnji bolnici 16. avgusta umrla Marija Venišnik, rojena Korkal, v starosti 60 let. Podlegla je operaciji, tri dni pred smrtjo so ji morali zaradi zastrupljenja amputirati desno nogo nad kolonom. Pokojna je bila doma iz Sv. Marije pri Rimskih toplicah. Zapustila je moža in dve hčerki. — V kraju Ely, država Minnesota, je 14. avgusta po dolgi in mučni bolezni podlegel želodčnemu raku Viktor Novak. Pokojni je bil rojen leta 1882. V Sodražici pri Ribnici. Zapustil je 8 otrok, od katerih je najstarejši star 20, najmlajši pa osem let. — 17. avgusta je v Calumetu, država Michigan, na posledicah poroda umrla L. Gazvoda. Pokojna je bila stara 40 let, rojena je bila v Calumetu. — V kraju Porter je 22. avgusta vlak povozil Andreja Rojka.

— Cilil - Metodove podružnice se prošijo, da nabrano članarino čimprej dopošljejo po položnicah. Priporočamo razpečevanje razglednic in narodnega kolk, ki se dobi v družinski pisarni. Beethovnova ulica št. 2.

— Priporočamo, da se nalepi na pisma žalni kolek (črni) z dne 20. septembra 1908. Držimo se gesla: »Mal' dar — domu na oltar!«

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo izpremenljivo, oblačno, v splošnem pa neizpremenjeno vreme. Tako je bilo vreme tudi včeraj po vseh krajih naše države. Čudno je, da se nebo navzlic nizki temperaturi nikakor ne more zjasniti. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 27.6, v Splitu 19, v Beogradu 16.2, v Zagrebu 14, v Ljubljani 13.4, v Mariboru 13, v Sarajevu 9.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767.6, temperatura je znašala 10 stopinj. — Resnica o nesreči v Sostrem. V torek smo poročali o tragični nesreči v Sostrem, o kateri smo pa dobili naknadno točne informacije. Motociklist je dohitel voznika, ki je vozil po levi strani ceste. Na signale s hupo je krenil voznik na desno stran in pustil tako motociklistu naprej. Čim je pa došel motociklist do sredine voza, je opazil, da se konj plaši. Takoj je zaustavil motocikel in zaostal za vozom. Med tem se je konj spustil v galop, dirjal je kakih 30 m, potem je pa zavil na domače dvorišče. Na osterm ovinku se je voz prevrnil in tako je prišlo do nesreče.

— Jagnje, ki ima 2 glavi, 6 nog in 2 repa. V Zagrebu občudujejo ljudje na dvorišču hiše št. 19 na Illici jagnje, ki ima 2 glavi, 6 nog in 2 repa. V Zagreb ga je pripeljal lastnik Viktor Babić iz Kavadar. Jagnje živi že 7 mesecev in je prepotovalo že velik del naše države, čeprav so mu prekovali, da bo kmalu poginilo.

— Zima v Bosni. V Sarajevu imajo zadnje dni čudno vreme. Več dni je močno deževalo, vmes je padala debela toča, končno se pa zapadel še sneg. Na planini Romaniji je zapadlo četr metra snega. Tudi v Sarajevu samem je sneg pobelil, pa je kmalu skopnel. V okolici je napravil sneg občutno škodo, ker ga je zapadlo toliko, da je lomil drevje.

— Tragična smrt mladega strojnika. V torek popoldne je bil zaposlen pri črpalni nad strugo Save v Zasipu pri Bledu 28-letni strojnik Jože Repovž iz Litije. Nenadoma se je odtrgal velik plaz zemlje in ga zasul tako, da so ga že včeraj zamaš iskali. Delavca Šoberl in Trampuž sta bila tudi v nevarnosti, da ju plaz zasuje, pa ju je k sreči samo odrinil in potisnil v vodo. Tragedijski simpatičnega strojnika Repovža je tem težja, ker se je šele nedavno preselil s svojo družinico v Zasip in si ustanovil skromno eksistenco.

— Tri nesreče. Težka nesreča se je pripetila včeraj dopoldne na Grosupljem pri Ljubljani. Pri premikanju vlaka je prišel vlakovodja Anton Dovč iz Ljubljane, stanujoč v Kamniški ulici v Šiški, med obiljače vagonov, ki so mu zmečkali desno roko in ga stisnili čez trebuha. Težko poškodovan žrtev poklica so opoldne prepeljali v ljubljansko bolnico. Dovč je oženjen in oče enega otroka. Kakor nam poročajo, je njegovo stanje zelo resno. — Snoči so prepeljali v bolnico Martina Cimpermana, 23letnega posestnikovega sina iz Radomelj, ki je na poti domov padel v prepad in se precej občutno pobil na glavi in po telesu. — Tretja žrtev nesreče je postala Marija Anžlovarjeva, 20letna hčerka posestnice iz Zagorice. Ko so nalagali otavo na voz, je vol nenadoma potegnil. Anžlovarjeva je padla z voza in si zlomila desno roko.

• Oblike in klobuke kemično čisti, barva oljstva in lika tovarna Jos. Reich.

Zvočni kino Idea'

Ančka zna vse..

In ta Ančka ni nihče drugi kot priljubljena

ANY ONDRA

ki igra v tej sijajni burki tako izvrstno kot še nikoli

Sodelujejo samo najboljši igralci

**Felix Bressart
Siegfried Arno
André Pilot
Adele Sandrock**

Če se hočete zopet enkrat od srca nasmejati, pojdite danes k premijeri!

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. zvečer

Iz Ljubljane

— **Abonma Narodnega gledališča v Ljubljani za sezono 1931-32.** Priglasila za gledališki abonma se sprejemajo do konca tekočega tedna v veži dramskega gledališča, vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Zaradi velikega zanimanja občinstva prosimo zainteresirane, da svoje priglasitve čim prej prijavijo.

— **Danes ob 14.30 premiera »Ranga« v kinu Matici.** Cenjeno občinstvo opozarjamo na današnje krstno predstavo lepega zvočnega kulturnega vefilma »Ranga«, s katerim otvarja danes ZKD sezono svojih kulturno - filmskih predstav. »Rango« je krassen ep iz življenja na otoku Sumatri. Vse vrste divjih zveri vidimo v tem filmu kakor v naravi žive in proste. Opasni tiger, kralj džungle, orangutan, vseh vrst opice stopajo pred nas in človek, ki gleda ta film, dobi vtis, da je resnično sredi pragozda. Krstna predstava se vrši v **Elitnem kinu Matica danes ob 14.30, nato pa se bo film predvajal vse dni (delavnice) vedno ob pol 3. popoldne, v nedeljo 20. t. m. ob 11. dopoldne.** Nihče ne sme zamuditi tega krasnega filma.

— **Učiteljski pevski zbor JUU** ponovno opozarja vse tovariše pevce in tovarišice pevke na naslednje pevske tečaje: Ljubljana 19. t. m. ob 19. v Glasbeni Matici. Maribor 19. t. m. ob 19. v IV. mestni osnovni šoli. Sevnica 19. t. m. ob 18. v osnovni šoli. Celje 19. t. m. ob 17. v mestni deški osnovni šoli. Novo mesto 19. t. m. ob 18. v deški osnovni šoli. Radovljica 19. t. m. ob 17. v osnovni šoli. Kamnik 19. t. m. ob 16. v deški osnovni šoli. Črnomelj 20. t. m. ob pol 14. v osnovni šoli. Ormož 20. t. m. ob pol 10. v osnovni šoli.

— **Pevski zbor Glasbene Maticice.** Drevi ob 18.15 vaja ženska zborja v petek ob 20. moškega zborja.

— **Glasbeno šolo** otvori tudi letos Delavsko glasbeno društvo »Zarja« v Ljubljani Vpisovanje vsak dan v društvenih prostorih v palači Delavske zbornice I. nadst. I. vhod. do 25. t. m.

— **Pevsko društvo Ljubljanski Zvon.** Odslej redne pevske vaje: v ponedeljek zvečer ženski, v sredo mešani, v petek moški zbor.

— **Ceneje nego v razprodaji** in pri tem le prvotno blago za plašče, obleke, zimске suknje in vso ostalo manufakturno nabavite pri znani trdnici NOVAK na Kongresnem trgu (nasproti namske cerkve).

— **Esperantisti.** Danes običajni redni sestanke pri Narodni kavarni. Predavanje o mednarodnem esperantskem kongresu se bo vršilo pozneje.

— **Društvo učitelje v Ljubljani** vabi vse članice k odborovi seji, ki bo v nedeljo 20. t. m. ob pol 10. v I. mestni deški osnovni šoli v Ljubljani (šentjačob-ska šola).

— **Vpisovanje v tečaje za ritmično gimnastiko in ples telesno - kulturnega društva Atena** se vrši v petek ob 18. do pol 20. ure v beli dvorani Uniona, kjer se dobe vsa pojasnila. Sprejemajo se prijave za ritmično za otroški tečaj, za naraščal, za odrasle, za plesne tečaje za deklice, za moderne plesne - začetnike in družabni ples. — **Nadžništvo.** 465n

— **V soboto 19. t. m.** se bo prodajalo v mestni klavnicji ljublj. stelizirano prašičje meso po ceni Din 8 ob 3. popoldan. — **Artaeacija dveh dravnih tatov.** Poročali smo pred dnevi, da je policija aretirala nekega Josipa J., ki je kradel kolese kar na debelo. Policija je sedaj ugotovila, da je J. ukradel 7 koles, ki jih je večinoma zastavil. Lastnike ukradenih koles je policija že našla. Preiskava proti tatu se nadaljuje. Včeraj je policija aretirala in izročila sodišču nekega podjetnega tatu. Gre za Viljema Kodelo, ki je bil zaradi tatvin že 11-krat kaznovan in je šele pretekli mesec dal slovo kaznilnici v Novi Gradški. Kodela je nedavno nekemu železniškemu uradniku izmaknil listnico.

Najboljše, najtrajnejše, nato
13

SOKOLII DOPIŠUJTE SAMO NA
SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJU!

Ob pričetku šolskega leta

Skrbi, skrbi, ki tarejo starše šoloobveznih otrok ob tem času najbolj

Ljubljana, 17. septembra.
Ljubljana je spet oživila. Poletno mrtvilo je pregnala zgodnja jesen, in zadnje slavnosti ob odkritju spomenika kralju Petru. In na ceste se je usula šolska mladina, da se pripravi za uk in za vse hudo kar jo čaka v bodočih desetih mesecih.

Na Krekovem trgu, pred Mestnim domom, se je hrušč polegel. Studentovskega sejma je konec. V popoldanskih urah je tam, kjer je pred dnevi vladalo divje vpitje, mirno in tiho. Znak, da se je pričelo že resno delo, kjer ni vpitja ne mešetarjenja.

Vsakdanje študentove skrbi so v polnem pohodu. Ta ali oni išče to in ono knjigo, marsikomu nedostaja vsega, za šolo in življenje, je strgan in skoro bos — pa bo že kako, si misli, se kljub skrbem prešerno nasmeje in se ozre za lepim dekletom. — To so že odrasli — ali pa tudi ne — vendar tiisti, ki veče ne potrebujejo ne materinega in očetovega spremstva, ki imajo od matere ali pa od očeta tako rekoč mesečno plačo — ali pa stoje v življenju sami brez dobre roke in si na ta ali oni način sami služijo vsakdanji kruh.

Vse drugače pa je z malčki osnovnih šol in z naidebnimi prvošolci. Te spremljajo matere in očete od trgovine do trgovine. Postavljajo zdaj pred to zdaj pred ono izlozbo. Otroški obrambi so čudno žalostni, zamišljeni in bleđi. Starši pa gledajo mrko in ježno v izlozbe, vprašujejo otroka vse mogoče stvari, česa potrebuje še, kaj že ima, zraven pa berejo tiste raznobojne listke, na katerih so za vsak razred posebej zapisane knjige in cene.

Da, tudi cene!
Te nesrečne cene.
Matere vzdihujejo kar na cesti, se ustavljajo na pragu trgovin in neprenehoma vprašujejo otroka — kakor da ne verjamejo tistim tiskanim listkom — če res potrebuje to knjigo, če ne more izhajati brez nje, pa saj jo boš dobil v šoli in ta ali oni ti jo lahko posodi! Moj Bog, kar celih 80 dinarjev!!

Otroku gre na jok, oči se mu solze, in med pridruženim jokom, pravi, da knjigo mora imeti, razlaga materi ali očetu, da mu knjige nihče ne bo posodil, da je tvarina tekaška itd.

Mati še nekajkrat vzdihne, s težkim srcem in trudno roko odpre vrata knjigarne — in vstopi s sinom ali hčerko.

V knjigarnah se ljudje tarejo. Človek sliši vse mogoče stvari. A največ je tarnanja, polglasno izgovorjenih tožb in vzdihov časih ni ne konca in kraja.

Ljudje, ki čakajo, da pridejo na vrsto, se pogovarjajo o krompirju, o mesu, da se je moka podražila, da bo sladkor dražji. Kraj njih, človek bi dejal najraje »pod njim« pa se prestopajo otroci, sanjavi, molčeči, objokani otroci, ki se očetu ali materi ne upajo pogledati v obraz, da bi ju ne ujezili.

V prednjih vrstah je slišati le o knjigah. Ljudje zahtevajo, tiho, kakor bi prosili.

OBVESTILO.

Cenjenemu občinstvu sporočam, da izdelujem pristne **KRANJSKE KLOBASE** samo iz prvotnega svinjskega mesa ter jamic, da so prave **kranjske klobase**, ki so in bodo imele dober sloves tu in v inozemstvu. O resničnosti se lahko prepriča vsak strokovnjak.

JOZE ROZMAN,

izdelovatelj in eksport pristnih kranjskih klobas

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 85.

Z Jesenic

— **Šentjakobčani gostujejo na Jesenicah v Sokolskem domu.** V okviru 10letnice šentjakobskega odra gostujejo šentjakobčani v soboto 19. in v nedeljo 20. septembra v Sokolskem domu na Jesenicah z dvema izbornima komedijama. V soboto ob 20. uri igrata komedijo z dunajskega družabnega življenja »Revna ko cerkevna miš«, ki je vsled svoje ljubko vesele vsebine doživela v Ljubljani 14 repriz. V nedeljo ob 15. uri popoldne pa vprizori izvrstno Oskar Wilderjevo satirično komedijo »Bunbury«, katere vsebina mora zadovoljiti slehernega gledalca. Pred obema predstavama bo predaval g. Danilo Bučar o temi: »Kulturno udejstvovanje odraslih v desetih letih«. Vstopnice se dobe v trgovini g. R. Mežika po običajnih cenah. — Vabimo vse ljubitelje dobre veselice, da v obilnem številu posetijo predstavi. Zunanji posetniki imajo v nedeljo popoldne dobre zveze na vse strani.

Iz Celja

— **Izgubljen in najdeno.** Med potjo od Narodnega doma do Mestnega kina je bil 13. t. m. popoldne izgubljen zlat ovratni obesek, vreden 200 Din. Naslednjega dne je bila od Zgornje Hrudnje do mesta izgubljena inkasanta knjiga tvrčke Brata Šumer s 100 Din. Istega dne zjutraj je bila izgubljena žepna denarnica s srednjo vsoto denarja in raznimi manjšimi predmeti. Na kolodvoru je bila 13. t. m. zvečer najdena pletena damska jopica.

— **V korist revne mladine** priredi Podporno društvo za revne otroke v Gaberju v nedeljo 4. oktobra v vseh prostorih gostilne Permozer v Gaberju bogato vinsko trgatev. Zeleti je obilne udeležbe glede na značaj prireditve, obenem se pa naprošajo vsa celjska in okoliška društva, da to prireditve upoštevajo.

jačili. Prodajalke in prodajalci pa glasno ponavljajo, dopovedujejo drug drugemu kaj želi kupec in kje je knjiga, v katerem skla-dišču je ona knjiga.

Otroci trepečejo. Vsiljuje se vprašanje, kaj bo s temi, osem, deset dvanajstletnimi otroci čez deset, čez dvajset let? Kaj bo z njimi, ki vidijo, poskusijo toliko bede in gorja v najmanjših letih? Kako se bodo prillji skozi življenje, ko jih stane marsikdaj najmanjša želja, ki se rodi v šoli, uprav nadčloveških naporov, da jim je izpolnjena — a prav pogosto: že prepozno.

Otroku zagrenijo šolo in vse življenje vzdihli in tisočera nepotrebna vprašanja, zraven pa se revščina in bog vedi kakšne domače razmere.

Iz knjigarn pa se prične romanje v trgovine s papirjem. Za marsikatero mater je ta pot iz knjigarne pravo solzno romanje.

Tudi trgovine s papirjem so nabito polne. Pri Bonaču, Tičkarju, v raznih manjših trgovinah vlada prava gneča.

Kaj koristijo vse tožbe!

Otrok mora v šolo!

Otrok rabi gore knjig!

Otrok rabi še večje gore zvezkov. In potem pridejo na vrsto svinčniki, peresniki, peresa — oh, pa konec koncev še ta nesrečni pivnik in radirka, na to česar matere in otroci tako radi pozabijo. Matere, ki v sebi jokajo in duše jezo, otroci trudni svojega živega dne pa si nemara že mislijo:

»Saj je vseeno!«

Najbolj nerazvne pa so blaginjičarke. Tudi one se človeku smilijo. Roke se jim tresejo, čela imajo neprenehoma nagubana. Kdo bi jim zameril, če se kdaj pa kdaj spozabijo in s človekom niso tako prijazne kakor bi morale biti po gospodarjevem mnenju, ki stoji in gleda armado pridnih rok.

Doma pa je spet vse narobe.

Otroci zavijajo knjige v model, bel ali pa celo, v časopisni papir. Zraven si jih ogledujejo, odpirajo in s strahom ali veseljem prebirajo prve strani. Potem spet iščejo prostor, kjer naj bi bile vse leto in pri roki.

Razburjenosti ni konca.

Matere kuhajo. Kdaj pa kdaj pade na tla, pločevinasta pokrovka, lonec. Vse plane kviksu. Mati se jezi. Vrže jezo kuhavnico po mizi, pomivavko v kot, ozmerja tega ali onega.

In potem je nekaj časa vse mirno.

Otroci se pripravljajo spat. Za lahko noč slišijo še nekaj pridige, ostrih, h koncu že milo govorjenih besed.

Vse potihne.

Mati in oče dolgo ne zaspita. Skrbi še niso odpravljene. — Nikoli ne bodo odpravljene.

Otroke je treba obleči!

Kako? Denarja ni!

Zima se bliža!

Otroci so bosi!

In mati in oče nemara tudi nimata kaj obleči.

— **Celjsko pevsko društvo** ima svoje vaje vsak torek za moški, vsako sredo za ženski in vsak petek za mešani zbor. Začetek vsaj je vsakokrat ob 20. Vaje se vrše v pevski sobi Narodnega doma. Vsi pevci in vse pevke naj se vaji točno udeležujejo, vabljeni pa so tudi nov člani in članice. Društvo priredi 1. decembra svoj slavnostni koncert.

Sokol

— **Načelstvo Sokola I. na Taboru** sporoča svojemu članstvu, da je pričela tudi deca po poštniški pavzi zopet z redno telovadbo. Posamezni oddelki telovadboj takole: moška deca v ponedeljek in petek ob 6. do 7. ure, moški naraščal v ponedeljek, sredo in petek ob 7. do 8. ure, člani v ponedeljek, sredo in petek ob 8. do 10. ure, ženska deca v torek in četrtek ob 6. do 7. ure, ženski naraščal v torek in četrtek ob 7. do 8. ure, članice v torek in četrtek ob 7. do 8. ure, do pol 10. ure. Vpisovanje v posamezne oddelke je vsako telovadno uro v telovadnici četrte ure pred začetkom redne telovadbe. Starše vabimo, da pošljejo svoje otroke k telovadbi, vse telovadce in telovadke, ki so že telovadili, ali ki nameravajo šele priti, pa pozivamo, da pridejo čimprej v telovadnico, ker bomo z najkrajšem časom začeli z vadbo prostih vaj za Prago in s pripravami za društveno akademijo, ki bo v začetku novembra.

Radiovprogrām

Petek, 18. septembra.
12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Vegetarijanska prehrana, gđc. Vera Humek; 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poroča dr. Vidmar; 20.30: Prenos iz Beograda; 22.30: Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 19. septembra.
12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče; 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Ivo Peršuh: Friderik Baraga; 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poroča dr. Vidmar; 20.15: Duetni večer, g. Jože Gostič in g. Marjan Rus; 21: Prenos plesne glasbe Erich Herseja jazz orkestra iz Parkhotela Kazino na Bledu; 22: Čas, dnevne vesti; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Čitajte ilustrovano revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roman

Po teh besedah, izgovorjenih s čudnim nasmehom, je skočil advokat s svojega stola. Kot zaupnik vojvode de Champodca je Catenac spoznal Mascartov načrt.

XVII.

Markiza de Croisenoisa je bil Mascart povabil za enajsto uro. Toda bilo je že popoldne, ko je prišel v novih rokavicah in s ščipalnikom na nosu. Bilo mu je že pet in trideset let, toda oblačil se je kakor dvajsetletni fant.

— Zelo neprijetno mi je, da sem vas pustil čakati, toda bil sem zaposlen... Zdal sem vam pa na razpolago in prav rad počakam, da opravite s temi gospodi.

Potem, je dvakrat pošteno puhnil oblačke tobačnega dima pod strop. Iz njegovih besed je odmevala predrznost, toda vrliga Baptistina ni zadela. Ne, molčal je, on, ki je sovražil tobačni dim.

Mascart je potreboval Henrika de Croisenoisa, ker je bil ena glavnih figuric igre, ki jo je nameraval pričeti.

— Bali smo se že, da vas ne bo, — je odgovoril Mascart. — Bali, pravim, kajti ti trije gospodje so tu zavojlo vas v vaši zadevi.

Markiz je kar zazijal od presenečenja.

— Ti trije gospodje so moji družabniki, — je nadaljeval Mascart. — Tole je dr. Hortebize, tu je odvetnik Catenac, tale gospod — in pokazal je na Paula, — je pa moj tajnik.

V tem predstavljanju je tičala komična resnost.

Ce je bil Croisenois jazen, da je našel namesto enega zaupnika dva, je Catenac v duhu preklinjal Mascarta, da izdaja tujemu človeku tajno organizacijo. Tudi Hortebize je bil kljub svoji slepi zaupljivosti zelo presenečen. Paul se pa kar ni mogel dovolj nagledati in načuditi.

Samo lastnik posredovalnice je ohranil v polni meri hladnokrvnost človeka, ki gre naravnost k cilju ne oziraje se ne na desno, ne na levo.

— Povedati vam moram, gospod markiz, — je začel brez ovinkov, — da se boste mogli oženiti le, če bomo hoteli mi; lahko vam pa že zdaj jamčimo za soglasje grofa in grofice Mussidan. Treba je pripraviti samo še dekleta do tega, da vas vzame.

Croisenois je izbočil prsa.

— O, kar se pa tega tiče, bodite brez skrbi! — je pripomnil samozavestno. — Vsaka doba ima svoja sredstva, s katerimi lahko omamimo ženske; obljubim ji najlapse konje Pariza, ložo v operi, neomejen kredit pri Van Klopeanu, popolno svobodo... Katero dekle bi se moglo upirati tako zapeljivim rečem? Prepričan sem, da se mi bo to posrečilo, seveda pod pogojem, da me uvede v rodbino nekdo, ki je v nji dobro zapisan.

— Kaj porečete o vikontesi de Bois d'Ardon?

— Gromska strela!... To bi pa slo!... Grofova sorodnica!

— No torej, čim bomo hoteli, bo madame de Bois d'Ardon podpirala vaše prizadevanje.

Markiz se je zmagovito vzravnil.

— V tem primeru sem prepričan, da pojde vse gladko.

Paul se je v duhu vpraševal, da-li ne sanja. Kaj! Obljubili so mu bogato ženo, zdaj pa hočejo oženiti drugega!

— Treba je torej samo še določiti... kako bi dejal... nagrado... provizijo, — je nadaljeval Croisenois.

— Baš sem hotel govoriti o tem.

— No torej, da povem kar naravnost: obljubil sem, da vam dam četrtno dote. Drugi dan po poroki vam podpišem na ta znesek menico.

Zdal se je Paulu zdelo, da že razume, kam pes taco moli.

— Že razumem, — je pomislil. — Če se oženim s Flavijo, bom moral deliti doto s temi poštenjakoviči. Zdal pa že razumem, zakaj se tako zanimajo zame...

Toda markizov predlog Mascartu očitno ni ugajal.

— V tem bi se pa ne strinjali, — je dejal.

— Če niste zadovoljni, sem pa pripravljen plačati vam v gotovini še vse, kar sem vam dolžan.

Mascart je odkimal z glavo v veliko razočaranje markiza de Croisenoisa, ki je nadaljeval:

— Hočete torej trditveno?

Mascart ni niti trenil z očesom.

— Ne potrebujemo tretjine in niti polovice, — je odgovoril. — Sploh bi nam pa niti vsa dota ne zadostovala.

Obdržite jo prav tako kakor to, kar sem vam že posodil... seveda samo v primeru, če se dogovorimo.

— Kaj zahtevate?... Govorite!

— Takoj vam povem, — je odgovoril, — toda poprej vam moram še povedati zgodovino organizacije, ki jo vodim.

Do tega trenutka sta poslušala Catenac in Hortebize molče in resno kakor nekoč rimski senatorji na svojih sedežih.

Sledeč Mascartovi debati z markizom sta imela zlohoten občutek ljudi, ki mirno gledajo, kako se igra mačka z ubogo miško, preden jo zadavi.

Ko je pa Mascart izjavil, da izda njihovo nevarno tajno, sta se oba prestrašena in razburjena vzravnila.

— Kaj noriš? — sta vzdiknila v en glas.

Mascart je skomignil z rameni.

— Zaenkrat še ne, — je odgovoril mirno, — in prosim, da mi dovolita nadaljevati.

— Tristo hudičev! — je skušal ugovarjati Catenac, — menim, da imava tudi midva pravico govoriti.

— Dovolji je tega! — je zakričal Mascart srdito. — Ali sam gospodar ali ne?

In obrnjen k markizu de Croisenoisu je dejal:

— Bil bi vam hvaležen, če bi me hoteli poslušati do konca.

Potem se je obrnil k Paulu in pripomnil:

— In vi tudi, prijatelji.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Rahle so zakonske vezi v Hollywoodu

Filmskim igralkam in igralcem je ločitev zakona samo reklamno sredstvo

Sklepanja zakonskih zvez in ločitve so v Ameriki, posebno pa v Hollywoodu na dnevnem redu. Tam se ljudje ženijo in množice večinoma na tihem, razdirajo se pa zakoni javno. Vzrok je razumljiv. Filmske zvezve izgube takoj mnogo svojih oboževalcev, če se zve, da so omožene, dočim ji je ločitev zakona, posebno če je dobro zaslovljena z raznimi pikanterijami, najboljša reklama.

Tako je presenetil filmski igralec Luther Reed svoje prijatelje z vestjo, da se namerava poročiti z Jocelyno Lee, obenem jim je pa povedal, da se bo ločil. Jocelyna Lee je bila že poročena in sicer s simpatičnim Robertom Montgomeryjem, od katerega se je ločila zaradi kuhinjske posode. Lepa filmska zvezda dobiva namreč hude napade. Kadar je sitna, kar se zgodi pogosto, pomeče skozi okno svo kuhinjsko posodo. Prvi mož je moral že prvo leto kupiti 315 porcelanastih in steklenih garnitur. Ko se je končno prepričal, da se bo pobijanje posode nadaljevalo, je odstopil vročerkvno ženo svojemu tovarišu Reedu. Ta jo je pa takoj opozoril, naj se zadovolji z aluminijasto posodo ali pa ne bo z ljubeznjico v zakonu nič. In Jocelyna se je raje odrekla ljubezni v zakonu.

Zanimiva je tudi ločitev Glorie Swanson, ki je bila poročena z markizom Henryjem de la Falaisom de la Coudrayem. Ločitev pa ni šla tako gladko, ker sta bila enkrat že ločena, ko je ona nastopala v Hollywoodu, on je pa vodil znano filmsko podjetje Pathe v Parizu. Vsi so bili prepričani, da se zakonca nista razumela, čeprav je Gloria vedno zatrjevala, da sta se ločila v interesu dela. Ko je pa prispel markiz v Ameriko, je dobro pazil, da bi ne srečal svoje žene. Gloria je pa takoj zahtevala ločitev z motivacijo, da ji je mož dezertiral od mize in zakonske postelje. Zakon je bil ločen in dezertir je se takoj poročil s Canstanco Bennetovo.

Zelo komplicirana je bila možitev lepe, talentirane Billie Dove. Dolgo je bila samica, končno se je pa skrivaj poročila z znanim režiserjem, ki je bil že oženjen z drugo nič manj slavno filmsko igralko. Da bi ne prišlo do škandala, se je pozneje ločil od svoje prve žene, toda ne z namenom poročiti se javno z Billie, temveč da bi jo poročil s svojim tovarišem Willatom. Naenkrat se je pa pojavil mladi milijonar Howard Hughes, do ušes zaljubljen v lepo igralko, in predstavil se je njenemu tajnemu možu ter zasnubil Billie.

Ko se je hotela Louise Brooke ločiti od svojega moža Edwarda Southerland, je povabila svoje prijatelje in znance na bogato gostijo. Ločena zakonca sta na gostiji plesala, si stiskala roke in se zaljubljeno gledala, kakor

da sta prvi dan poročena. Vsi mislili, da se imenito razumeta in da kar prekipavata vroče ljubezni. Nekaj minut pred polnočjo sta pa dvignila čaše šampanjca in pozvala goste, naj napijejo koncu njune ljubezni, češ, da se hočeta drugi dan ločiti. Ko so ju vprašali, kje tiči vzrok, sta odgovorila, da nočeta biti pozneje priči umirajoče ljubezni. Louisa se je kmalu poročila s fatalnim Clive Brookom.

Collen Moore, duhovita in dražestna filmska igralka, je morala po dolgem trpljenju zahtevati ločitev od Mc Connicka, čudnega moža. V začetku je bil zakon tak srečen, da so zakoncem vsi zavidali, pozneje se je pa mož temeljito izpremenil. Često so mu rojile čudne misli po glavi in časoma je postal velik čudak. Ponoči se je večkrat zbudil in zahteval, naj gre žena prestaviti mizo ali stol, naj mu zaigra na klavir ali skuha čaj. Žena se je tega naveličala in zahtevala ločitev. Pozneje se je pa poročila z Williamom Heinisonom.

Tudi o Dolores del Rio in njeni prijateljici Lulu Lessing so krožile neštete zgodbe. Mož dražestne Lulu, znani hollywoodski advokat, je pravni zastopnik Dolores del Rio. Naenkrat se je pojavila v listih vest, da se je Dolores del Rio zaljubila v moža svoje prijateljice in da jo hoče z denarjem pripeljati do tega, da ji prepušti svojega moža. Krožilo so celo vesti, da je hotel odvetnik Lessing pregovoriti Dolores k slepariji. Vsi trije so pa odločno zavrnili te spletke. Čim več se govori o filmskih zvezdah, tem bolj žare in tem bolj se tope v dolarjih.

Čuden predmet tožbe

Iz Budimpešte poročajo o zanimivem sodnem sporu, v katerem je nastopala kot tožeča stranka vdova po kapitanu Andreju Scharu, tožena sta pa bila dva zdravnika budimpeštanske bolnice in trije uslužbenci bolnice. Obtoženi so bili, da so onečastili mrliča.

Kapitan Schar je imel hudo želodčno bolezen in lani je prišel v bolnico, da bi ga operirali. Med operacijo je pa bolnik pod narkozo umrl. Truplo so pred pogrebom obducirali. Kapitanova žena je pa čez nekaj dni zahtevala, naj truplo njenega moža odkopljejo in ponovno obducirajo. Oblasti so njeni želji ustregle. Pri drugi obdukciji se je pokazalo, da ima mrlič v drobovju ostanke gumi-jaste rokavice in obvez, poleg tega pa dvojna jetra, dva želodca in trojne ledvice.

Pred sodiščem sta zdravnika izjavila, da sta se držala pri obdukciji strogo tozadevnih predpisov. Drobovje obduciranega trupla kapitana Schara je bilo poslano kemičnemu zavodu in trajalo je precej časa, predno so drobovje preiskali in vrnili. Obducirano truplo pa

mora biti iz zdravstvenih razlogov takoj pokopano. Zato položite namesto drobovja, ki ostane v kemičnem zavodu, mrliču navadno v trebuh drobovje drugega mrliča, kar je tudi s človeškega stališča primernejše, kakor da bi drobovje vrgli proč. Do maja letošnjega leta namreč pokopališča v Budimpešti niso hotela pokopavati od mrliča ločenega drobovja. Sodišče je dalo zdravnikom prav in je vse obtožence oprostilo.

Električne nogavice

Iz Pariza poročajo o zanimivem izumu nekega delavca v predilnici. Izumil je posebne vrste ženske in moške svile-ne nogavice, ki se dajo pozimi segrevati s pomočjo električne baterije. Človek nosi baterijo v žepu in ima vedno prijetno tople noge, ker mu jih neprestano grejejo »električne« nogavice.

Izum francoskega delavca pride seveda kmalu v fabrikacijo nogavic. Princip je zelo enostaven. Izumitelju se je posrečilo spraviti pri pletenju svilenih nogavic med svilo nekaj izredno tankih žic, ki se prav nič ne razlikujejo od svile same. Te žice so v zvezi z baterijo in dovajajo toploto v nogavice tako, da je noga od stopala do kolena vedno na toplem. Vse kaže, da se bo ta izum kmalu zelo razširil, kajti marsikomu je neprijetno, če ga pozimi v noge zebe.

Zrcalo žensk

Znani francoski pisatelj Aleksander Dumas sin je zapisal nekoč: Okovi zakonskega jarma so tako težki, da jih morata nositi dva, včasih tudi trije. — V ljubezni je zadnji zbogom samo tisti, ki se ne izgovori. — Zelo pogosto nas vzpodbudi žena k velikim podvigom, pa nam sama prepreči doseg te visokih ciljev. — V sv. pismu je žena tisto, kar je bog nazadnje ustvaril, saj se ji pa tudi pozna, da je bil že utrujen. — Na vsakih 10.000 moških odpade 7000 do 8000 takih, ki ljubijo ženske, 500 ali 600 takih, ki ljubijo samo ženo in eden, ki ljubi eno ženo. — Moški in ženske hodijo v gledališče, da slišijo tam govoriti o ljubezni, da so deležni njenih bridkosti in sladkosti. Vse druge človeške interese pustijo zunaj. V gledališču se nobena stvar ne more primerjati z ljubeznjico. Tam vlada neomejeno božanstvo hrama, čigar svečenica je žena, mož pa mora biti vedno bodisi žrtve ali pa izvoljenec. — Predno človek ljubi, hoče ljubiti. — Ženske ne mislijo na nič, ali pa na kaj drugega. — Moški imajo lahko vedno pravico govoriti slabo o ženskah, nikoli pa nimajo pravice govoriti slabo o kateri izmed njih. — Samo z ljubeznjico in smrtjo se dotika človek neskončnosti. — Med vsemi neumnostmi, ki jih mora napraviti človek v življenju, je zakon k sreči edina, ki se ne da vsak dan ponoviti. — Fant redko obeta moža, dekleta pa vedno ženo. — Samo tam, kjer ženska nikoli ni ljubila, se pripeti, da ne ljubi več. — Samo stare ženske se ne starajo. — Kratka krila deklet delajo dolgo mladost mater.

Sirokogrudna mati.

On: Kaj pa poreče tvoja mati, ko zve, da si se z menoj zaročila?

Ona: Mati? Ona se veseli vedno, kadar se zaročim.

Javna dražba

enega umivalnika za brivnico in enega aparata za sušenje las, bo dne 21. septembra 1931, ob pol 4 popoldne na Celovški cesti št. 71.

Za damske plašče

Najnovejše vzorce in veliko izbire ter najfinije anglesko in češko blago za obleke in

zimске suknje

Novak, Ljubljana

Kongresni trg št. 1

(nasproti Nunske cerkve)

Prvovrstno blago in najceneje.

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 paz. Plača se lahko tudi v stvarih. Za odgovor znamko! — Na opravljanje brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Dva 5.—

LONČENO PEČ

skoraj novo, poceni prodam. Polanc, brivski salon, Kopitarjeva ulica 1. 2608

MOTORNO KOLO

AJS 550, zgoraj krmiljeni ventili, s prikolico, voženo 6000 km, v najboljšem stanju, zaradi nabave avtomobila ugodno proda Leopold Jesih, restavratore v Medvodah. 2607

VINOGRAD

z gosposko, popolnoma opremljeno hišo s 4 sobami in kuhinjo, blizu Ljutomer na Strmcu, takoj s trgatvijo proda Vrščič, Ljutomer, Ottni hrib.

VRTNAR

oženjen, 37 let star, prosi samostojno nameščenje za takoj ali po dogovoru. Dobro je izkušen v cvetlicah, zelenjavi, vezenju vovcev itd. ter večer nemškega, slovenskega in hrvaškega jezika. Poseduje večletna spričevala. Cenj. dopise na naslov: Jakob Rihlarič, vrtnar, Martijanec. 2605

Hotel Miklič odda

lepo urejene garaže

po nizki mesečni najemini.

Modroce

peresnice, žimnice, otomane, divane ter vsa tapetniška dela izvršuje po najnižjih cenah

F. Sajovic,

LJUBLJANA, Start trg št. 6

BUKOVA DRVA

TRBOVELJSKI

PREMOG

pri tt.

„KURIVO“

LJUBLJANA, Dunaj-

ska cesta št. 33

(na Balkanu)

Telefon 34—34

TRGOVSKI SOTRUDNIK

mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijanščino, nizozemščino, češčino, ruščino in hrvaščino išče nameščenje v tu- ali inozemstvu. — Guido Abram, Videm-Krško. 2564

NOV MOTORNI MLIN

s dva para kamnov, 38 col širok, motor na surovo olje, 18 HP, prodam. Potrebno 35—40 tisoč Din, drugo na odplačevanje po dogovoru. Josip Vinkler, mlinar, pošta Vidovac pri Varaždinu. 2565

Modroce

predekuje in očisti tamo prahu na specialnem stroju samo

Rudolf Sever,

LJUBLJANA, Martijn trg 2

Vallet Expres

LJUBLJANA, Start trg št. 19

za jesensko sezono

otvorjen

Lika, kemično čisti z najmodernejšimi sredstvi, ki blagu ne škodujejo. Garderobo pravi, tudi obrne, na željo modernizira po zadnji modi. Vsaka obrnjena obleka se popreje kemično očisti. Prsni žep se umetno zakrpa. Likanje Din 18, obračanje Din 300. — Izvršba v 24 urah. — Na zahtevo se pošlje po garderobo in dostavi na dom. 2611

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

POZOR!

Pleskarska in ličarska dela

za privatnike in nove stavbe

z najugodnejšimi pogoji izvršuje strokovno

IVAN GENUSSI, pleskar, Ljubljana,

IGRIŠKA ULICA ŠT. 10

Postrežba točna!

Cene solidne!

OSVALD DOBEIC

Ljubljana

PRED SKOPIJO ŠTEV. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah.

Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

NA DEBELO!

NA DROBNO!